

Արշակ Չոպանյան

Ստվերները - Լևոն Բաշալյանին

Այն տեղը մութ է, ամայի և լռին.

Հող մը ամուլ, ուր ոչ մեկ խինդ կցողի,

Ուր չի շողար ծաղկին ժպիտն ու ծառին:

Երկինք մը ցած, ինչպես ձեղուն մը հյուղի

Ու ոճիրի պես սև. օդին մեջ՝ անվերջ

Կծածանի փտումի հոտ մը լեղի:

Ձեռքս որ, կույր, կխարխապես մութին մեջ,

Երբեմն ցուրտ կու գա քրտինք մը յուղոտ,

Չոր կը թափեն պատեր մռայլ, հին ու գեջ:

Սրունքներուս մեջեն մուկեր գարշահոտ

Կվազվոտեն, և ոտքիս տակ թանձր օձեր

Իրենց մարմինը կքաշեն բազմահող:

Գլխուս վերև, մերթ շղջիկներ՝ ծանր ու ծեր՝

Կանցնին անձայն. շրջնուլ հուրեր նվաղուն

Կթռոչըտին մեկամաղձիկ, համրերեր:

Եվ միայնակ կթափառին այդ անհուն

Այրին մեջ ուր արհավիրքներ կբնակին

Եվ ուր կտիրեն սատուցիկ շունչը մահուն:

Եվ ահաբեկ, մարմինս համակ սարսուզին,
Կհարցնեմ՝ “Ո՞ր եմ, ո՞վ զիս բերավ հոս.
Ի՞նչ է այս տեղն որ նման է Դժոխքին”:

Կարձագանքե՛ս ձայնիս խորինն այն քառս,
Եվ ստվերներ հանկարծ մութէն կհառնեն,
Կհներ, որոնց լանջն ունի վերք մշտահոս:

Ճերմակ քողեր վար կկախվին ճակատնեն՝
Ուր կկրէ անձյուրն աստղիկ մ’աղվալույս.
Ու դողդոջ եմ, վտիտ, տղեղծ, դժգույն եմ:

Կմոտենա մին, աչքերով մշտակույս,
Կուրծքին վրա ծալլած թները նհար,
Դենքն համակված ցավով սը ցուրտ և անհույս:

Կհարցնեմ. Ո՞վ ես, աղջի՛կ դալկահար...
Եվ ան՝ “Ես Մերն եմ,– կհծծէ խուլ ձայնով,–
Տոփանքը զիս խոցեց մեռցուց չարաչար”:

Երկրորդ ստվեր սը կսահի ինչպես հով,
Ստվեր սը նուրբ ու թափանցիկ ու տմույն,
Եվ իր բերնին շունչն հոտավետ է և զով.

Կուգա, սպիտակ թեթև ամպի սը հանգույն,
Ու կնայի աչքերուս մեջ շեշտակի.
“Ո՞վ ես դուն, որ անմեղության ունիս գույն”:

–“Ատեն մ’աղվոր, հգօր էի, հրեշտակի
Պես՝ երբ մարդոց մէջ պարզ, վճիտ էր հոգին.
Հավատքն եմ ես, դուստրը երկրի և երկնքի”:

Երրորդ մը, խրոխտ, ազնվագեղ, տրտմագին,
Իմ առջևես կանցնի համր ու կգոչեն.

“Ո՞վ ես դուն, ո՞վ է քեզ մատներ խավարին”:

–“Ես Քերթությունն եմ, անցքիս վրայ օղածեմ
Կսփռեր ջինջ հրճվանքներ գերագույն
Գեղեցկության, ուժթափ հիմա կդանդաշեն

Հերձողական ստվերներու մէջ մահագույն”:

Կանցնի ուրու մը կապտաշվի. “Ո՞վ ես դու”:

–“Ես Պատրանքն եմ, կբուժեի ցավն հոգվույն”:

Կուգա ստվեր մը վարդերանգ և աղու,
Որ պատասխան կուտա հարցմանս անփոփոխ՝
–“Երագն եմ ես, սրտին թռչունն երկնաչու”:

Եվ ուրիշներ ալ դեռ կուգան խոռոնամբոխ,
Հեք մեռելներ, որ անցյալին վրա կողքան
Եվ որոնց կյանքն չարն ըրավ ոտնակոխ:

Բայց ահակին մը, քայլվածքով հաղթական,
Ծփուն մարմնով օձագալար ու նրբին,
Կուգա՝ գոռոզ ու նենգ ժպիտով մ’հեզնության:

–“Ո՞վ ես դուն”։ –“Ես թագուհին եմ այս վայրին.
Միակ Ոգին եմ, որ ողջ է և որուն
Կհնագանդի հիմա սիրտը մարդկային.

Տարակույսն եմ”։ –“Բայց ելքն ո՞ր է, գթություն,
Ելքն այս սավղին ուր ամեն հույս է մեռած...”:
Ոչ մեկ ձայն ինձ պատասխանեց, և անհուն
Խավար մ’իջավ ծածկեց ամեն բան հանկարծ: